

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/112/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118201938
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1118201938.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Miroslavy Saxovej v spore žalobcu: Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov Mickiewiczova 14 v Bratislave, IČO: 30 798 809, Mickiewiczova 14, Bratislava, zastúpeného BURDA LEGAL s.r.o., IČO: 46 530 894, Rudnícka 8, Bratislava, proti žalovanému: A. B., Mickiewiczova 14, Bratislava, zastúpeného advokátkou Mgr. Alexandrou Para, Gagarinova 10A, Bratislava, o zaplatenie 25.000 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 02.03.2023, č.k. 19C/4/2018-420, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 02.03.2023, č.k. 19C/4/2018-420, zamietol žalobu (výrok I.) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomere 100 % (výrok II.).

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 29.01.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 25.000 eur spolu s úrokom z omeškania. Dôvodil, že je právnickou osobou zriadenou na zabezpečenie správy bytových domov na B. XX a XX v Bratislave podľa § 6 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“), v ktorom žalovaný zastával funkciu predsedu a bol z tejto odvolaný na zhromaždení vlastníkov uznesením č. 3/2015-05-25, pričom novým predsedom spoločenstva sa stal A. C. D.. Žalobca zistil, že dňa 19.02.2015 bol z jeho účtu vykonaný prevod finančných prostriedkov v sume 25.000 eur na účet IBAN: E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, patriaci žalovanému, s poznámkou „platba za kotolňu“. Žalobca však nemal vedomosť o žiadnom právnom titule, na základe ktorého došlo k tejto platbe, taký mu nebol známy, pričom od žalovaného neobdržal žiadnu zmluvnú a ani technickú dokumentáciu súvisiacu s výkonom správy; podotkol pritom, že to bol žalovaný, ktorý v čase predmetného prevodu prostriedkov bol oprávnený s nimi nakladať, a teda mal dispozičné právo k jeho účtom, preto suma 25.000 eur na strane žalovaného predstavovala bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný mu vydať ako plnenie prijaté bez právneho dôvodu, prípadne na základe absolútne neplatných zmlúv. Žalobca tiež uviedol, že na Okresnom súde Bratislava I prebieha konanie, sp. zn. 23C/51/2016, ktorého predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia medzi žalobcom a spoločnosťou San Lorenzo, s.r.o., v ktorej jediným konateľom a spoločníkom je žalovaný; ide o prostriedky poukázané na účet žalovanej spoločnosti tiež bez právneho titulu, resp. na základe absolútne neplatných zmlúv.

3. Žalovaný nárok žalobcu neuznával. Poukázal na viacero schôdzí spoločenstva vlastníkov v roku 2014, ktorých témou bolo vykurovanie objektov spoločnosťou Termming, a.s.; tá oznámila ukončenie

zmluvy, a preto bolo potrebné riešiť ďalší spôsob dodávok tepla do bytového domu. Spoločenstvo vlastníkov pritom odsúhlasilo návrh na odkúpenie technológie kotolne, aj nebytového priestoru, kde sa nachádzala, za kúpnu cenu 27.600 eur s DPH a jeho úlohou ako predsedu spoločenstva bolo uvedené zrealizovať. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na účte spoločenstva na prelome rokov 2014-2015 technológiu kotolne odkúpila spoločnosť IMN, spol. s r.o. ako jeden z vlastníkov bytov, následne túto predala spoločnosti San Lorenzo, s.r.o., ktorej žalovaný požičal na nákup sumu 27.600 eur. Spoločnosť San Lorenzo, s.r.o. potom kúpnu zmluvou zo dňa 04.02.2015 predala zariadenie kotolne žalobcovi za nezmenenú sumu 27.600 eur, s tým, že na základe dohody medzi žalovaným a predmetnou spoločnosťou si táto nechala vyplatiť kúpnu cenu na jeho účet, čím si vyrovnala dlh z pôžičky voči nemu; preto bolo v poznámke platby uvedené „platba za kotolňu“. Žalobca doposiaľ neuhradil celú kúpnu cenu a stále je dlžný 2.600 eur spoločnosti San Lorenzo, s.r.o. Žalovaný vzniesol v rámci procesnej obrany i námietku premlčania. Dôvodil, že k spornej platbe sumy 25.000 eur došlo dňa 19.02.2015, a preto pokiaľ žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie až dňa 29.01.2018, podal ju oneskorene, po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

4. Žalobca v reakcii poprel vedomosť o kúpnej zmluve zo dňa 04.02.2015, preto z opatrnosti namietal jej existenciu a platnosť, pričom poprel i vedomosť o rozhodnutí zhromaždenia vlastníkov ohľadne zakúpenia technológie kotolne. Žalovaným popísaná reťaz prevodov vlastníckeho práva k zariadeniu, ktorú tento nijako nepreukázal, nemala podľa neho ekonomický zmysel, keď jediným účelom transakcií bola dodatočná legalizácia prevodu finančných prostriedkov na jeho účet. Podotkol, že na faktúre č. XXXXXXXXXX, vystavenej spoločnosťou San Lorenzo s.r.o. na sumu 27.600 eur, je uvedený účet tejto spoločnosti, a nie účet žalovaného. Za nedôvodnú vyhodnotil žalobca námietku premlčania vznesenú žalovaným, nakoľko o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015 sa dozvedel až z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I (ďalej len „OR PZ BA I“) zo dňa 03.03.2016, ČVS: ORP-77/3-VYS-B1-2016 (ďalej len „uznesenie OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016“), ktorým vyšetrovateľ odmietol jeho trestné oznámenie zo dňa 15.12.2015; o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa tak dozvedel dňa 03.03.2016, z dôvodu ktorého podal žalobu včas.

5. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že 19.02.2015 došlo k prevodu finančných prostriedkov v sume 25.000 eur z účtu žalobcu na účet žalovaného, keď spornou otázkou ostal právny titul tejto platby, ako aj dôvodnosť námietky premlčania vznesenej žalovaným.

6. Žalobca tvrdil, že k predmetnému prevodu došlo bez akéhokoľvek právneho titulu, alternatívne išlo o plnenie z neplatnej zmluvy, ktorú nemal pre informačný deficit k dispozícii, keď však jej prípadná existencia mohla vyplývať z vykonaného dokazovania. Žalovaný založil svoju obranu na tom, že predmetná platba predstavovala kúpnu cenu za technologické zariadenie kotolne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015, ktorá však konajúcemu súdu nebola predložená. V nadväznosti na túto kúpnu zmluvu uzatvoril žalovaný a spoločnosť San Lorenzo, s.r.o. dohodu zo dňa 04.02.2015, v zmysle ktorej sa táto spoločnosť ako dlžník žalovaného zaviazala vrátiť mu sumu 27.600 eur tak, že zariadenie kotolne odpredá kúpnu zmluvou zo dňa 04.02.2015 žalobcovi a ten uhradí kúpnu cenu na účet žalovaného.

7. V súvislosti s procesnou obranou žalovaného konajúci súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 06.07.2022, sp. zn. 23C/51/2016, v ktorom tento posudzoval kúpnu zmluvu zo dňa 04.02.2015, dospejúc k záveru o jej absolútnej neplatnosti. Okresný súd Bratislava I pritom konštatoval viaceré dôvody neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy, a to jej uzavretie 1/ v rozpore s § 59a zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník bez vypracovania znaleckého posudku na hodnotu technologického zariadenia kotolne založeného do zbierky listín, a preto spoločnosť San Lorenzo, s.r.o. nemohla toto zariadenie následne previesť na ďalší subjekt, keďže nebola jeho vlastníkom, 2/ v rozpore s § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z., nakoľko nebola schválená minimálne dvojtretinovou väčšinou všetkých vlastníkov (za hlasovalo 29 vlastníkov z 47 vlastníkov odoberajúcich teplo) a 3/ v rozpore s § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), nakoľko existoval rozpor záujmov zmluvných strán zastúpených tou istou osobou – žalovaným. Súd prvej inštancie považujúc závery prijaté Okresným súdom Bratislava I v predmetnom konaní za relevantné aj pre účely prebiehajúceho konania, v ktorom nemal k dispozícii kúpnu zmluvu uviedol, že sa javilo, že kúpna zmluva nemohla byť v danom čase platne uzatvorená, a preto vyhodnotil žalovaným predostretú obranu založenú na jej základe za nepresvedčivú a nedôvodnú.

8. V ďalšom súd prvej inštancie konštatoval, že pre účely konania nebola relevantná ani dohoda zo dňa 04.02.2015 medzi San Lorenzo, s.r.o. a žalovaným ohľadne spôsobu úhrady tvrdenej pôžičky, ktorej žalobca ani nebol účastníkom, keď prijatie plnenia od žalobcu bolo závislé na existencii právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou San Lorenzo, s.r.o. javiaceho sa od počiatku ako neplatného. Napokon, dohoda zo dňa 04.02.2015 sa nijakým spôsobom neprejavila vo faktúre č. 201520001 zo dňa 04.02.2015, ktorá mala byť podkladom plnenia žalobcu, keďže v nej nebol uvedený účet žalovaného, na ktorý sa následne plnilo. Predmetná faktúra navyše znela na sumu 27.600 eur, t.j. na inú sumu ako bola tá, ktorá mala byť podľa žalovaného odsúhlasená vlastníckmi bytov a nebytových priestorov. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 23C/51/2016 tiež vyplynulo, že dňa 25.05.2015 došlo k úhrade sumy 1.278 eur na účet spoločnosti San Lorenzo, s.r.o., t.j. v sume zodpovedajúcej zvyšnej časti kúpnej ceny, a to i napriek tomu, že kúpna cena mala byť podľa dohody zo dňa 04.02.2015 v celosti vyplatená priamo na účet žalovaného.

9. Na uvedenom základe, i keď sa súdu prvej inštancie javila žaloba ako dôvodná, bol povinný prihliadať na námietku premlčania vznesenú žalovaným; tú žalovaný odôvodnil tým, že žalobca musel o spornej platbe 25.000 eur vedieť už dňa 19.02.2015, resp. najneskôr pri podaní trestného oznámenia dňa 15.12.2015, a preto žalobu podal oneskorene, po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

10. Súd prvej inštancie zdôraznil, že predpokladom začatia plynutia premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je moment, kedy sa oprávnený dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil; oprávnený sa pritom dozvie o týchto skutočnostiach, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

11. Z vykonaného dokazovania mal konajúci súd za preukázané, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedel najneskôr dňa 15.12.2015, kedy podal trestné oznámenie, a to i v súvislosti s platbou v sume 25.000 eur zo dňa 19.02.2015. Z predmetného trestného oznámenia, ako i výsluchu A. C. D. zo dňa 16.01.2016 totiž bolo zrejmé, že žalobca mal už v tom čase vedomosť o realizácii predmetnej platby na súkromný účet žalovaného, keď táto skutočnosť vyplývala z výpisu z účtu; z neho bolo zistiteľné, že bankový účet patril žalovanému. Zástupca žalobcu už v tom čase uviedol, že išlo o platbu(y) neoprávnenú(é), t.j. uviedol skutočnosti zakladajúce nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď mal dostatok informácií o tom, kto, kedy a v akej výške sa na jeho úkor obohatil. Skutočnosť, že žalobca nemal konkrétnu vedomosť o kúpnej zmluve zo dňa 04.02.2015 nemala na jeho nárok žiaden vplyv a vychádzajúc i z obsahu žaloby táto skutočnosť pre neho nebola ani podstatná, keď možnosť existencie zmluvy pripúšťal len v teoretickej rovine. Napokon v konaní Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 23C/51/2016, si už dňa 25.04.2016 uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda ešte predtým ako bola zamietnutá jeho žiadosť o nazretie do trestného spisu, a teda výsledok trestného konania nemal žiaden podstatný vplyv na zistenie podstatných skutkových okolností, ktorý by mu bránil obrátiť sa na súd so svojim nárokom. Na uvedenom základe, za aplikácie i § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, § 457, § 39 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uzavrel, že dvojročná subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby uplynula žalobcovi v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka dňa 15.12.2017, a pokiaľ ju podal na súd dňa 29.01.2018, urobil tak oneskorene.

12. Súd prvej inštancie nezistil žiadne dôvody na posúdenie námietky premlčania ako nesúladnej s dobrými mravmi. Z priebehu konania bolo zrejmé, že medzi stranami existoval dlhodobý konfliktný vzťah, pričom možno len polemizovať o zámeroch žalovaného pri výkone správy, či jeho konanie bolo motivované snahou o vyriešenie problému s vykurovaním alebo nie.

13. Za nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie i argumentáciu žalovaného, ktorý namietal podanie žaloby neoprávnenou osobou pre absenciu rozhodnutia vlastníckov o splnomocnení právneho zástupcu a použitia prostriedkov fondu na úhradu súdneho poplatku. Žalovaný sa totiž v zásade obmedzil len na všeobecné tvrdenia, ktoré v intenciách prejednávanej veci nemali žiaden relevantný význam. Podľa mienky konajúceho súdu sa žalobca na účely konania mohol nechať zastúpiť, v tomto smere predložil plnú moc a zaplatil i súdny poplatok, preto nezistil žiadne relevantné procesné prekážky v jeho konaní.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.) a žalovanému, ktorý mal plný úspech, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. Podľa neho súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov nesprávne vyhodnotil, že sa o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného dozvedel najneskôr dňa 15.12.2015, kedy podal trestné oznámenie v súvislosti s platbou v sume 25.000 eur, čo ho viedlo k nesprávnemu záveru o premlčaní nároku z dôvodu uplynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

16. Žalobca prioritne konajúcemu súdu vytkol, že sa v napadnutom rozsudku explicitne nezaoberal právnym posúdením jeho nároku z hľadiska konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka. Výslovne teda neuviedol, či ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z neplatného právneho úkonu, resp. na základe právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol alebo ide o majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, resp. o prípad podľa § 454 Občianskeho zákonníka; na uvedenom základe žalobca označil napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Keďže i podľa judikatúry má súd náležite zdôvodniť, o ktorý z prípadov bezdôvodného obohatenia ide, bol žalobca toho názoru, že konajúci súd mal v rámci vyhodnotenia námietky premlčania žalovaného najskôr pristúpiť k vecnému posúdeniu nároku samotného. Rozlišovanie medzi jednotlivými zákonnými skutkovými podstatami bezdôvodného obohatenia má totiž zásadný význam z hľadiska posúdenia momentu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri plnení bez právneho dôvodu je totiž začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný, pričom pri bezdôvodnom obohatení získaného plnením z neplatného právneho úkonu je rozhodujúci subjektívnym moment, kedy oprávnený zistil také okolnosti, z ktorých možno dovodiť, že právny úkon je neplatný. Je teda zrejmé, že bez správnej právnej kvalifikácie uplatneného nároku nemožno ani správne vyhodnotiť počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

17. Zdôrazňujúc, že sám nebol povinný uvádzať právnu kvalifikáciu uplatneného nároku, keď taká zaťažuje výlučne konajúci súd, žalobca poukázal na to, že v žalobe uviedol, že podľa jeho názoru je dané plnenie bez právneho dôvodu, avšak z vykonaného dokazovania môže vyplynúť, že pôjde o plnenie na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy. Až vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil na podklade neplatnej kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015. V nadväznosti na to, nestotožniac sa s názorom konajúceho súdu, žalobca považoval existenciu kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015, na ktorú sa žalovaný v rámci procesnej obrany odvolával, za významnú z hľadiska právneho posúdenia veci, nakoľko mala predstavovať právny základ realizácie platby v jeho prospech; napokon, ak by bola kúpna zmluva uzavretá platne, neboli by splnené zákonné podmienky pre vydanie bezdôvodného obohatenia.

18. V ďalšom žalobca uviedol, že i keď súd prvej inštancie neuviedol právne posúdenie uplatneného nároku z hľadiska konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, z jeho stručného odôvodnenia sa podľa jeho mienky možno domnievať, že išlo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu. V takom prípade je pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby rozhodný subjektívny moment, kedy oprávnený zistil také okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že právny úkon, na základe ktorého sa malo plniť, je neplatný (poukázal pritom i na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo 3306/2007, sp. zn. 33Odo 306/2005, sp. zn. 26Cdo 1161/2003). Tieto zistenia museli pritom dosahovať intenzitu skutočnej vedomosti, a nie len predpokladov alebo domnienok. Na uvedenom základe bol žalobca toho názoru, že dostatočnú vedomosť o okolnostiach zakladajúcich neplatnosť právneho úkonu mohol nadobudnúť až momentom, kedy sa vôbec o existencii právneho úkonu dozvedel. Prvýkrát sa pritom o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015 dozvedel až z uznesenia OR PZ BA I o odmietnutí trestného oznámenia, t.j. dňa 03.03.2016; z jeho obsahu nadobudol vedomosť o tom, že k platbe v prospech žalovaného v sume 25.000 eur malo dôjsť na podklade nejakej kúpnej zmluvy, ktorá mala byť uzavretá medzi ním a spoločnosťou San Lorenzo. Až na uvedenom základe mohol začať verifikovať rozhodné skutočnosti pre posúdenie otázky platnosti alebo neplatnosti kúpnej zmluvy, teda skutočnosti rozhodné pre zistenie, či sa na jeho úkor žalovaný bezdôvodne obohatil. Zohľadniac uvedené, i existujúcu ustálenú judikatúru,

mohla subjektívna premlčacia doba na podanie žaloby začať plynúť až potom, ako mu bola prvýkrát vôbec predložená kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015 k nahliadnutiu, ako žalovaným tvrdený právny titul na realizáciu platby. Až v tomto momente mohol nadobudnúť skutočný, a nielen predpokladanú vedomosť o skutočnostiach zakladajúcich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca pritom zdôraznil, že prvýkrát získal predmetnú kúpnu zmluvu do dispozície až po jej predložení protistranou v konaní Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 23C/51/2016 dňa 29.04.2019; až vtedy teda preukázateľne zistil, že k bankovému prevodu sumy 25.000 eur došlo na základe neplatného právneho úkonu. Pritom, žalovaný založil kúpnu zmluvu aj do trestného spisu, avšak spis mu orgány činné v trestnom konaní odmietli sprístupniť; v prebiehajúcom spore ju pritom žalovaný nepredložil dôvodiť, že ju nemá k dispozícii, čo žalobca označil za nepravdivé a v rozpore s obsahom trestného konania. Pokiaľ teda súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že sa o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedel najneskôr dňa 15.12.2015, išlo o zistenie zjavne nesprávne, nakoľko v tom čase mal len vedomosť o realizácii platby na účet žalovaného, t.j. mal vedomosť o rozsahu platby a osobe prijímateľa, avšak nemal ešte preukázateľnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže nemal preukázanú vedomosť o takých skutkových okolnostiach, z ktorých mohol vyvodiť zodpovednosť žalovaného za bezdôvodné obohatenie. Jeho trestné oznámenie, rovnako ako aj žaloba, boli teda založené na domnienke, že došlo k neoprávnenému získaniu majetkového prospechu zo strany žalovaného. Domnienku však nemožno zamieňať s vedomosťou oprávneného subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia. Hoci sa jeho prvotná domnienka po začatí konania ukázala ako pravdivá, sama o sebe nebola spôsobilá spustiť plynutie subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Žalobca uzavrel, že keďže sa až z uznesenia OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016 dozvedel o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015, rovnako ako aj o ďalších okolnostiach týkajúcich sa platby v sume 25.000 eur dňa 19.02.2015, nárok uplatnený na súde nemohol uplatniť oneskorene. Podotkol pritom, že subjektívna premlčacia doba nemohla začať plynúť ani odo dňa realizácie platby (19.02.2015), nakoľko v tom čase nemal žiadnu vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže nemal prístup k žiadnej dokumentácii, z ktorej by vyplývalo, že ide o platbu a z akého dôvodu táto prebehla; nevedel teda o žiadnych skutkových okolnostiach, z ktorých by mohol vyvodiť záver, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Navyiac, žalovaný zámerne zadržoval relevantnú dokumentáciu, čo mu sťažilo situáciu a vzhľadom na plynutie objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia bol nútený podať žalobu predčasne, bez istoty, či k získaniu majetkového prospechu skutočne došlo.

20. Žalobca v tejto súvislosti nesúhlasil ani s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ktorom konajúci súd nezistil rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi. Pritom v konaní opakovane poukazoval na to, že žalovaný zámerne zadržoval dokumentáciu, z ktorej by bolo možné zistiť všetky rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie vzniku bezdôvodného obohatenia. Osobitne zdôraznil, že žalovaný zámerne nepredložil kúpnu zmluvu zo dňa 04.02.2015, pričom tak konal v záujme ochrany pred podanou žalobou a následne vzniesol námietku premlčania; žalovaný teda sám bránil v zistení rozhodujúcich skutočností pre podanie žaloby. Keďže žalobca považoval rozpor s dobrými mravmi v konkrétnych okolnostiach prípadu za evidentný, vytkol konajúcemu súdu, že nemal na námietku premlčania žalovaného prihliadať. Túto pritom nemal zohľadniť i s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko išlo o prípad týmto ustanovením predpokladaný; s touto námietkou sa konajúci súd v napadnutom rozsudku nijako nevysporiadal.

21. Po celkovej sumarizácii, podľa ktorej súd prvej inštancie nesprávne ustálil začiatok plynutia premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nemal na námietku premlčania prihliadať pre jej rozpor s dobrými mravmi, resp. s ustanovením § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka navrhol žalobca, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel, resp. ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

22. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu toto považoval za nedôvodné. Podľa neho sa na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia nevyžaduje podradenie nároku pod konkrétnu skutkovú podstatu podľa § 451 Občianskeho zákonníka, keď sa vyžaduje vedomosť žalobcu o tom, kto sa obohatil, na úkor koho a v akej výške. Ako správne konštatoval i súd prvej inštancie tieto podstatné informácie nadobudol žalobca pri podaní trestného oznámenia dňa 15.12.2015. V tom čase už predseda predstavenstva A. D. konštatoval, že na rôzne účty tretích osôb boli z účtu spoločnosti prevedené finančné prostriedky v hodnote desiatok tisíc eur, pričom spomenul i platbu vykonanú v prospech

súkromného účtu žalovaného. Žalobca tak získal subjektívnu vedomosť o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného už podaním trestného oznámenia, resp. počas výsluchu predsedu spoločenstva; nie je pritom rozhodujúce ako svoj nárok právne kvalifikoval. Vedomosť o kúpnej zmluve zo dňa 04.02.2015 je na tento účel zjavne nesprávna. Žalovaný poukázal i na tú skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava I prebieha pod sp. zn. 23C/51/2016 konanie žalobcu, ktorom sa od žalovanej spoločnosti San Lorenzo, s.r.o. domáha zaplatenia sumy 56.442,37 eura s príslušenstvom; túto žalobu pritom žalobca podal dňa 25.04.2016, teda po vydaní a doručení uznesenia OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016. Žalobca si pritom uplatnil nárok z dôvodu absencie právneho titulu, na základe ktorého došlo k prevodom peňažných prostriedkov v prospech účtu žalovanej spoločnosti, pričom sa rovnako o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015 nezmienil; prezentoval právny názor týkajúci sa neplatnosti kúpnej zmluvy až jeden rok potom, ako obdržal uznesenie OR PZ BA I o odmietnutí trestného oznámenia. Podľa mienky žalovaného žalobcovi nebránila v podaní žaloby dňa 25.04.2016 v konaní sp. zn. 23C/51/2016 tak podstatná skutočnosť ako bola jeho vedomosť o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015 a jej následné posúdenie ako neplatného právneho úkonu; pokiaľ by žalobca odvíjal začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby od nadobudnutia vedomosti o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015, jej existenciu by uviedol ako dôvod už v žalobe. Už z tohto žalobcovho procesného postupu v inom, avšak súbežne prebiehajúcim a skutkovo prepojenom konaní, možno podľa žalovaného vzhliadnuť absolútne účelové tvrdenie žalobcu o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby.

23. Žalovaný v ďalšom poukázal na to, že žalobca pripojil k odvolaniu nové listinné dôkazy, a to zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Bratislava I vo veci, sp. zn. 23C/51/2016, a kúpnu zmluvu zo dňa 04.02.2015, ktoré však neboli predmetom dokazovania na súde prvej inštancie do momentu vyhlásenia uznesenia o ukončení dokazovania; tieto nové prostriedky procesného útoku bol žalobca oprávnený predkladať len do momentu vyhlásenia uznesenia o ukončení dokazovania. Navyiac, z podaného odvolania nevyplýva, že by si žalobca uplatnil samostatný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) C.s.p, keď ani nezdôvodnil, prečo listinné dôkazy predložil až v rámci odvolania; ani jeden z dôkazov nebolo možné považovať za taký, ktorý by žalobca nebol schopný predložiť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu žalovaný žiadal, aby odvolací súd na tieto novo predložené listinné dôkazy neprihliadal.

24. Žalovaný sa stotožnil s posúdením námietky premlčania konajúcim súdom ako súladnej s dobrými mravmi; žalobca nepreukázal žiadne skutočnosti majúce pôvod v jeho správaní, ktorý by mohli mať za následok, že žalobca nemohol podať žalobu včas; za také pritom nemožno vyhodnotiť ani neodovzdanie príslušnej dokumentácie z jeho strany ako odvolaného predsedu spoločenstva, navyiac, touto nedisponoval ani pri podaní trestného oznámenia, v ktorom odkazoval len na bankové výpisy z účtu Tatra banky, a.s. Žalovaný nesúhlasil ani s aplikáciou ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorej sa dovoľával žalobca, z dôvodu, že nebol účastníkom kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015. Uzavrel, že pre podanie žaloby postačovala vedomosť žalobcu o tom, kto, na koho úkor a v akej výške sa obohatil, ktoré informácie mal k dispozícii už pri podaní trestného oznámenia dňa 15.12.2015. Navyiac, v ňom žalobca uviedol totožné skutočnosti ako v podanej žalobe. Pre úspech žaloby sa pritom nevyžaduje kvalifikácia právneho posúdenia skutkových okolností, resp. dôvod uplatnenia nároku podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Na uvedenom základe žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

25. Podľa žalobcovej argumentácie v odvolacej replike (č.l. 475) žalovaný nerozlišoval medzi povinnosťou právnej kvalifikácie žalobou uplatneného nároku zo strany konajúceho súdu a zo strany žalobcu. Pri podaní žaloby sa od neho nevyžadovalo podradenie nároku pod konkrétnu skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, avšak následne bolo nevyhnutné, aby konajúci súd tento nárok vyhodnotil po právnej stránke, a to i z hľadiska skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2, resp. § 454 Občianskeho zákonníka; túto skutočnosť konajúci súd explicitne neuviedol. Rozlišovanie medzi jednotlivými zákonnými skutkovými podstatami má pritom zásadný význam i z hľadiska posúdenia samotného momentu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danej veci bolo potom rozhodujúce, kedy mohol nadobudnúť skutočnú, a nielen predpokladanú vedomosť o skutočnostiach zakladajúcich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia; o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015 sa pritom prvýkrát dozvedel až z uznesenia o odmietnutí trestného oznámenia zo dňa 03.03.2016. V čase podania trestného oznámenia nemal skutočnú vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých by bolo možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keď išlo len o domnienky. Na účely začatia plynutia

subjektívnej premlčacej doby nemožno zamieňať domnienku s preukázanou vedomosťou subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia. To, že žalobca bol nútený podať žalobu v konaniach sp. zn. 23C/51/2016, resp. sp. zn. 19C/4/2018, pritom nemalo výpovednú hodnotu smerom k stanoveniu momentu začatia plynutia premlčacej doby v skúmanej veci.

26. V súvislosti s predloženými listinnými dôkazmi žalobca uviedol, že tieto nepredstavujú novoty, keďže ich obsah musel byť žalovanému známy; podotkol pritom, že ich predložil výlučne na účely verifikácie dátumu, kedy mu bola prvýkrát kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015 sprístupnená. Za nedôvodnú hodnotil i argumentáciu žalovaného ohľadne súladu námietky premlčania s dobrými mravmi, v tomto smere poukázal na odvoláciu argumentáciu.

27. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 08.08.2023, zotrvajúc na predchádzajúcich vyjadreniach, bol toho názoru, že si žalobca sám protirečil, keď na jednej strane poukázal na dátum doručenia uznesenia OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016 ako rozhodujúceho pre počiatok plynutia premlčacej doby, pričom súčasne poukázal na ďalší časový údaj, a to kedy sa oboznámil s obsahom a znením kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015; pritom i po dátume 03.03.2016 prezentoval tvrdenia, ktoré fakticky odmietali existenciu kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.2015, a teda že došlo k plneniu bez právneho titulu. Nebolo mu potom zrejmé, prečo tieto skutočnosti neuviedol priamo do žaloby. Žalobca mal podľa žalovaného od počiatku úmysel žiadať o vydanie plnenia z dôvodu skutočností, o ktorých mal vedomosť už dňa 15.12.2015 a uviedol ich v trestnom oznámení; s istotou uvádzal, že si ako bývalý predseda spoločenstva bez právneho dôvodu previedol na svoj účet konkrétnu sumu peňazí. Ak by použil iné slovné spojenie, napríklad „mám podozrenie“, je daná obava a podobne, mohlo by sa javiť, že mal len domnienku, nie skutočnú vedomosť o konaní naplňajúcom skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia.

28. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.07.2024 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

29. Preskúmaním obsahu súdneho spisu, so zohľadnením odvolacej argumentácie žalobcu, sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa zaoberal posudzovaním oprávnenosti jeho nároku na zaplatenie sumy 25.000 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia, pričom tento vyhodnotil za neopodstatnený pre dôvodne vznesenú námietku premlčania. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalobcu tento nesúhlasil s právnym posúdením námietky premlčania súdom prvej inštancie majúcej za to, že tento chybné ustálil moment začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka dňom podania trestného oznámenia. Podľa žalobcu k uvedenému dátumu nemal skutočnú vedomosť o skutkových okolnostiach, na základe ktorých sa mohol domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného, keď túto nadobudol až potom ako sa z obsahu uznesenia OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016 dozvedel o existencii kúpnej zmluvy zo dňa 04.02.05 a dohody z rovnakého dátumu, ktoré mali byť dôvodom prijatia platby 25.000 eur žalovaným. Žalobca zároveň namietal rozpor uplatnenej námietky premlčania s dobrými mravmi, resp. v rozpore s ustanovením § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

30. V prvom rade odvolací súd udáva, že v situácii, keď žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, postupoval súd prvej inštancie správne, keď sa najskôr vysporiadal s jej dôvodnosťou a až dospejúc k záveru, že túto uplatnil žalovaný opodstatnene, pristúpil k posúdeniu jej súladnosti s dobrými mravmi.

31. I keď súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol explicitne skutkovú podstatu, na základe ktorej posudzoval po právnej stránke žalobu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia tak, ako je jednotlivo zafinovaná v ustanovení § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je nepochybné, že pre účely rozhodovania sa postačujúcim spôsobom zaoberal skúmaním právneho základu platby žalobcu v sume 25.000 eur v prospech bankového účtu žalovaného a jej opodstatnenosťou tak ako to v rámci skutkových tvrdení v žalobe (keďže nedošlo k rozhodnutiu o jej zmene (§ 140 ods. 2 C.s.p.)– pozn. odvolacieho súdu) opísal žalobca, t.j. ako plnenie bez právneho dôvodu, na ktorý správne aplikoval ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka; žalobcom vytknutý nedostatok bez ďalšieho nespôsobil nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia, resp. nezakladal existenciu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. písm. b) C.s.p. najmä pokiaľ v tomto smere mohol

zjednať nápravu odvolací súd. V súvislosti s uvedenou námietkou žalobcu hodno tiež doplniť, že ním v odvolaní citované časti vybraných súdnych rozhodnutí primárne akcentovali požiadavku na vymedzenie žaloby zo skutkového hľadiska (čo zaťažovalo žalobcu) tak, aby na tomto základe mohol súd pristúpiť k vecnému preskúmaniu a vyhodnoteniu žaloby i po právnej stránke.

32. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca považoval od počiatku platbu v sume 25.000 eur poukázanú z jeho účtu na súkromný účet žalovaného ako neoprávnenú, t.j. bez akéhokoľvek právneho titulu. Túto okolnosť uviedol pri podaní trestného oznámenia dňa 15.12.2015, uviedol ju v rámci výsluchu jeho predsedu (zápisnica o výsluchu zo dňa 14.01.2016) a napokon to žalobca zopakoval i v rámci opisu skutkových tvrdení v žalobe, ako i v podaní zo dňa 16.11.2018. Žalobca pri formulácii svojho tvrdenia evidentne vychádzal z bankového výpisu z účtu spoločnosti vedeného v Tatra banke, a.s., ktorý si vyžiadal po ustanovení do funkcie predsedu spoločnosti A. D. a z ktorého jasne vyplývalo, že dňa 19.02.2015 bola v prospech účtu s IBAN: E. patriaceho žalovanému (B. A.) poukázaná peňažná čiastka 25.000 eur (viď výpis z účtu na č.l. 36). Žalobca vo vzťahu k predmetnej bankovej operácii nepochybne uviedol, že nemá vedomosť o existencii akéhokoľvek právneho titulu, na základe ktorého malo dôjsť k vyplateniu peňažnej čiastky 25.000 eur žalovanému ako fyzickej osobe. Ako správne poznamenal i súd prvej inštancie disponovanie s touto informáciou potvrdil v rámci výsluchu dňa 16.01.2016 i predseda žalobcu A. D.. Odvolací súd v tejto súvislosti len pre zdôraznenie dopĺňa, že A. D. pri výsluchu tiež ozrejmil, že vychádzajúc zo stanov spoločnosti, keď na podpis akejkoľvek zmluvy s externou firmou by túto okrem predsedu spoločnosti, v tom čase A. B., musel podpísať ešte jeden z členov rady (orgán spoločnosti), nezistil, že by niektorý z členov rady nejakú zmluvu so spoločnosťou San Lorenzo, s.r.o. podpísal; i tieto okolnosti predstavovali pritom jeden z dôvodov, pre ktorý pristúpil k podaniu trestného oznámenia dňa 15.12.2015. Vychádzajúc potom z obsahu trestného oznámenia žalobcu, výpovede jeho predsedu, v spojení s informáciou z bankového výpisu z účtu žalobcu zo dňa 19.02.2015, je odvolací súd rovnako ako i súd prvej inštancie toho názoru, že žalobca už v čase podania trestného oznámenia dňa 15.12.2015 disponoval informáciami o tom, kto (žalovaný), kedy (dňa 19.02.2015), v akom rozsahu (25.000 eur) a za akých okolností (bez existencie relevantného právneho titulu) získal na jeho úkor majetkový prospech.

33. Odvolací súd len na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie uvádza, že žalobca mal k uvedenému časovému momentu (15.12.2015) vedomosť o skutkových okolnostiach umožňujúcich mu podať proti žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na súd, keď, zohľadniac poznámku k platbe zo dňa 19.02.2015 („platba za kotolňu“) a mechanizmus uzatvárania zmlúv, mal vedomosť, že neexistuje žiadna zmluva, ktorá by zakladala právny titul na plnenie v prospech žalovaného; takú by podľa výpovede A. D. musel totiž podpísať ďalší člen rady, k čomu nedošlo. Žalobca teda ku dňu 15.12.2015 nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného ako relevantných skutkových okolností, ktorých poznanie mu umožnilo podať žalobu o vydanie neoprávneného majetkového prospechu. Na uvedené pritom nemal vplyv obsah uznesenia OR PZ BA I zo dňa 03.03.2016, z ktorého sa mal žalobca dozvedieť, ako žalovaný zdôvodnil prevod finančných prostriedkov na jeho účet dňa 19.02.2015, konkrétne, že jeho základom bola kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015 v spojení s dohodou z tohto istého dátumu. Pri poznaní účelu platby zo dňa 19.02.2015 v prospech bankového účtu žalovaného a vedomosti o spôsobe uzatvárania záväzkových vzťahov s tretími osobami, žalovaného nevynímajúc, mohlo obdržanie informácie o kúpnej zmluve zo dňa 04.02.2015 v spojení s dohodou z rovnakého dátumu žalobcu len utvrdiť v tom, že prevod sumy 25.000 eur bol vykonaný bez právneho dôvodu, a teda samo o sebe nezakladalo právny titul podania žaloby. Medzi stranami nebolo sporné, že oba právne úkony, t.j. tak kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015, ako i dohoda z totožného dátumu, boli uzatvorené medzi odlišnými subjektami a žalobcu nezaväzovali k poskytnutiu akéhokoľvek peňažného plnenia v prospech žalovaného, čo napokon potvrdil žalobca v písomnom podaní zo dňa 16.11.2018 (č.l. 97) a jeho právny zástupca na pojednávaní dňa 08.12.2022 (č.l. 252). Pre účely konania bolo potom bez právneho významu, či kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015 a dohoda uzatvorená medzi žalovaným a spoločnosťou San Lorenzo, s.r.o. predstavovali platný, príp. neplatný právny úkon, ako nesprávne argumentoval v odvolaní žalobca. Napokon, z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie sa tejto otázke, t.j. posúdeniu kúpnej zmluvy ako neplatného právneho úkonu venoval z pohľadu procesnej obrany žalovaného, vyhodnotiac ju za nepresvedčivú a nedôvodnú, nemajúcu, spolu s dohodou zo dňa 04.02.2015, vo veci relevantný význam.

34. Za situácie, keď tak kúpna zmluva uzavretá medzi žalobcom a San Lorenzo, s.r.o., ako aj dohoda zo dňa 04.02.2015 uzavretá medzi predmetnou spoločnosťou a žalovaným nepredstavovala právny dôvod platby sumy 25.000 eur v prospech bankového účtu žalovaného (viď zdôvodnenie vyššie), pričom v konaní nebol tvrdený a preukázaný iný dôvod bankového prevodu, možno uzavrieť, že žalovaný získal plnenie bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa dozvedel o skutočnostiach rozhodných na uplatnenie nároku na vydanie tohto plnenia na súde, t.j. nadobudol dostatočnú vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného najneskôr dňa 15.12.2015, keď podal trestné oznámenie. Týmto momentom začala žalobcovi v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie neoprávneného majetkového prospechu od žalovaného; táto uplynula dňa 15.12.2017. Pokiaľ žalobca podal voči žalovanému žalobu na súd prvej inštancie dňa 29.01.2018, podal ju oneskorene, ako správne uzavrel súd prvej inštancie.

35. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov, zaoberal sa odvolací súd ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorou namietal rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi. Ten žalobca odôvodňoval konaním žalovaného, ktorý po odvolaní z funkcie zámerne zadržieval dokumentáciu vzťahujúcu sa k bytovému domu, z ktorej mal zistiť i skutočnosti rozhodujúce pre podanie žaloby, a tým spôsobil, že túto napokon nemohol podať včas.

36. Odvolací súd primárne zdôrazňuje, že základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva a tomuto zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom súdne domáhať svojho práva. Vznesenie námietky premlčania v zásade predstavuje výkon práva v súlade so zákonom, pretože inštitút premlčania je zákonným inštitútom, ktorý prispieva k právnej istote v právnych vzťahoch a je aplikovateľný voči ktorémukoľvek právu podliehajúcemu premlčaniu. Nie je však vylúčené, aby aj taký výkon práva, ktorý je v súlade so zákonom, predstavoval konanie rozporné s dobrými mravmi a preto nepožíval právnu ochranu. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva strany sporu v súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhej sporovej strany, čo vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania predpokladá situáciu, ak druhá strana sporu márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči nej by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnila, prípadne kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu tzv. šikanóznym výkonom práva (k tomu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Obdo51/2017). Hodno doplniť, že rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi nezakladá ani samotná dôvodnosť tejto námietky, keď v takom prípade sa akcentuje na zásadu právo patrí bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Preto pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania súladné s dobrými mravmi, potrebné skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva jeho rozporu, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti, a teda bola predvídavá a opatrná pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich (k tomu rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 176/2011).

37. Posúdením vznesenej námietky premlčania optikou dobrých mravov odvolací súd dospel k záveru, že táto nevykazuje rozpor s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z okolností, za ktorých žalovaný námietku uplatnil, keď znaky konania vykazujúceho úmysel poškodiť druhú stranu nemožno vyvodzovať z tých okolností a dôvodov, z ktorých si žalobca uplatnil žalovaný nárok, odvolací súd nezistil, že by mali charakter takej výnimočnej intenzity, aby bol daný tak významný zásah do princípu právnej istoty v podobe neprihliadania na ňu.

38. V prvom rade odvolací súd udáva, že žalovaný vzniesol námietku premlčania už vo vyjadrení k žalobe, t.j. pri prvom procesnom úkone vo veci, vyjadrujúc sa súčasne k žalobe a dôvodom jej zamietnutia. Na tejto námietke zotrval v priebehu konania. Žalobca apeloval na zohľadnenie korektívu dobrých mravov, označiac za ťažiskové, že márne uplynutie premlčacej doby zavinil informačný deficit na

jeho strane, spôsobený žalovaným, ktorý mu zámerne neodovzdal technickú a zmluvnú dokumentáciu potrebnú i k podaniu žaloby.

39. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu odvolací súd s poukazom na vyššie prijaté závery, podľa ktorých žalovaný prijatím sumy 25.000 eur dňa 19.02.2015 z bankového účtu žalobcu získal majetkový prospech na jeho úkor bez právneho dôvodu, zdôrazňuje, že pre účely posúdenia námietky premlčania ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi nebolo rozhodujúce, ako sa žalovaný zachoval po odvolaní z funkcie predsedu spoločenstva, resp. či žalobcovi prípadne i zámerne nesprístupnil kúpnu zmluvu zo dňa 04.02.2015 alebo dohodu z toho istého dátumu; tieto právne úkony totiž nezakladali právny rámec obohatenia žalovaného. Zároveň hodno uviesť, že žalobca už pri podaní žaloby nevzhladal žiaden škodlivý úmysel v konaní žalovaného, keď tvrdil, že dôvodom nevydania listinnej dokumentácie spoločenstva žalovaným mala byť údajná neplatnosť uznesenia o jeho odvolaní z funkcie predsedu spoločenstva (č.l. 3); táto okolnosť podľa mienky odvolacieho súdu neevokovala úmysel žalovaného hospodársky alebo ekonomicky poškodiť žalobcu, čo napokon ani žalobca netvrdil po odvolaní z funkcie. Potom, prihliadajúc na charakter uplatneného práva (nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia) ako štandardného majetkového práva, ktorého nepriznanie práve v dôsledku uplynutia premlčacej doby žalobca nijako nespájal s jeho ďalšou existenciou, t.j. nedôvodil, že jeho nepriznanie by pre neho malo predstavovať neprímerane tvrdý postih a negatívne sa prejavilo v jeho prípadnom ďalšom fungovaní, nevzhladajúc v konaní žalovaného pri výkone práva namietajúc premlčanie motiváciu poškodiť žalobcu, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom uvádzané dôvody neindikujú výkon práva žalovaného v rozpore s dobrými mravmi.

40. Napokon, možno súhlasiť i s názorom žalovaného, že pokiaľ z obsahu súdneho spisu, najmä rozsudku Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 23C/51/2016 vyplynulo, že žalobca bol schopný uplatniť si (už) dňa 25.04.2016 nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od spoločnosti San Lorenzo, s.r.o., na ktorej účet, rovnako ako v prípade žalovaného, boli spoločenstvom poukázané peňažné prostriedky, o ktorých účele a titule plnenia nemal v čase podania trestného oznámenia dňa 15.12.2015, ani v čase podania predmetnej žaloby žiadnu vedomosť, treba neskore uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v prejednávanej veci, považovať skôr za záležitosť subjektívneho prístupu žalobcu k veci, než za následok ním opísaného konania žalovaného spočívajúceho v zadržiavaní listinnej dokumentácie, ktoré by mu nevyhnutelne bránilo podať žalobu (k tomu aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo 484/99). To, že sa žalobca v danom období venoval preferenčne inému cieľu (konanie na Okresnom súde Bratislava I, resp. zasielanie žiadostí žalovanému na vydanie dokumentácie) ako uplatneniu svojho nároku voči žalovanému potom musí ísť výlučne na jeho ťarchu a nemohlo udržateľne viesť ku kvalifikovaniu vznesenia námietky premlčania za týchto okolností ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že prelomenie princípu právnej istoty, akým by bolo v tomto prípade odopretie práva uplatniť námietku premlčania, môže nastať len v celkom ojedinelých prípadoch, vychádzajúcich z výnimočných okolností, a len za predpokladu, že strana, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti v súlade so zásadou vigilanti iura, čo na strane žalobcu nebolo naplnené.

41. A napokon za nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd i námietku žalobcu, ktorou konajúcemu súdu vytýkal, že sa nezaoberal a nevyhodnotil uplatnenie námietky premlčania žalovaného i z pohľadu aplikácie ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

42. Odvolací súd udáva, že vychádzajúc z jeho znenia je zjavné, že ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka dopadá na prípady vzájomných, t.j. synalagmatických záväzkov vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej, či zrušenej zmluvy (§ 457 Občianskeho zákonníka), keď na jednej strane stojí právo, ktoré sa premlčí (napr. právo na peňažné plnenie) a na druhej strane nepremlčateľné právo (vlastnícke právo). V prejednávanej veci si žalobca neodvodzuje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia z dvojstranného právneho úkonu uzavretého medzi ním a žalovaným, ktorý by bol neplatný, resp. zrušený. Nebol preto dôvod na aplikáciu ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

43. S poukazom na vyššie uvedené a jeho sumarizáciou odvolací súd uzatvára, že žalobca v odvolaní neuviedol také relevantné skutočnosti, ktorými by vyvrátil správnosť ním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a ktoré by v súhrne boli spôsobilé privodiť jeho zmenu. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil ako vo výroku vecne správny.

44. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že pokiaľ žalobca pripojil k podanému odvolaniu i listinné dôkazy (kúpna zmluva zo dňa 04.02.2015 a zápisnice o pojednávaní Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 23C/51/2016) na tieto v rámci odvolacieho prieskumu neprihliadal v zmysle § 366 C.s.p., majúc za to, že tieto mohol žalobca založiť do súdneho spisu už v priebehu konania na súde prvej inštancie.

45. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ako v odvolacom konaní úspešnej strane, priznal proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal, plný nárok na ich náhradu.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).